

СРПСКИ РАКЕТАШИ НА ШАБЛИ

ГОДИНЕ ЗА ДВАДЕСЕТ СЕКУНДИ

Припадници 250. ракетне бригаде за ПВД, системима нева и куб, извели су успешно гађање циљева у ваздушном простору на полигону Шабла у Бугарској. Деветодневна здружена тактичка вежба Војске Србије и бугарске армије потврдила је квалитет обуке у јединицама наше војске.

– Ракете на припрему, циљ уништи! Лансирање по мојој команди – реско прекида најбољошћ командант 2. ракетног дивизиона мајор Дејан Миленковић.

Секунде тишине као вечности...

– На припреми две ракете, праћим циљ!

– Лансирај! Наређује командант бригаде бригадни генерал Душко Жарковић.

Секунда, две... Грмљавина над Црним морем! Лансирана прва, трећа секунди... друга...

– Захвати и вођење нормални!

Неколико секунди до сусреша ракете и циља.

– Експлозија, циљ уништен – тешко обуздава емоције официр за вођење поручник Предраг Мишић.

– Азимут 90, даљина 12, устрошено две!

Слика експлозије на екрану. Бљесак на небу. Агреналинска бомба у кабини, међу посадом!

На командном месту синокојан осмех руководиоца вежбе генерал-мајора др Миодрага Гордића, јер није ни сумњао у успех.

Прича се поновила дванаест пута, за исто толико испалених ракета на Здруженој тактичкој вежби с бојевим гађањем „Шабла 2013“, одржаној од 22. до 30. августа на црно-морском полигону у Бугарској.

Док падају циљеви

По шест „оловака“ с ознакама 5V27D и 3M9M3E успешно су лансирале послуге на системима нева и куб, 2. ракетног и 240. самоходног ракетног дивизиона. Редом су, уз бљесак над морем и заглушујућу експлозију, падали циљеви, различити по својим карактеристикама – ракете „волхов“ МАБ 755, падобранске мете СПМ-100 и радио вођене, „РУМ“ мете.

Завршним активностима на *Шабли* присуствовали су начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, председник Републике Бугарске и врховни командант оружаних снага Росен Плевнелијев, министар и начелник одбране те земље Ангел Најденов и генерал Симеон Симеонов, а успешна лансирања ракета на полигону пратио је и амбасадор Србије у Бугарској, Владимир Ћургус.

– Присуствовали смо одличној презентацији способности наших ракетних јединица за противваздухопловна дејства и сличних бугарских јединица, која је круна оспособљености и обучености. Наши војници и старешине били су на висини задатка и све су циљеве погодили, што је у пракси реткост, а то сведочи да им је обученост на таквом нивоу да могу успешно решавати задатке са системима и средствима којима располажу – оценио је генерал Љубиша Диковић.

– Војска без обуке била би систем који само троши, а не може да одговори својим уставним задацима. Оно што смо видели јесте резултат вишемесечног рада, увежбавања, тешке обуке и одрицања и, још једном желим да истакнем, да су наши војници и старешине заслужили при-

знање и могу свим грађанима Србије да буду на понос – рекао је генерал Диковић.

Говорећи о значају војне вежбе две армије, председник Бугарске Росен Плевнелијев рекао је да су на различитим задацима учесници показали знање и обученост.

– Фасциниран сам брзином и прецизношћу којом су јединице две војске дејствовале и показале квалитет, на чему бих захвалио бугарским и српским генералима, као и свим старешинама и војницима, јер само здружени и ако сарађујемо, можемо да гарантујемо мир и безбедност у региону. Наше две државе и војске краси истинско пријатељство, битно и за професионализам у обављању војних задатака и за регионалну сарадњу – нагласио је председник Плевнелијев.

Дани ишчекивања

Припадници 250. ракетне бригаде, одмах по доласку у Бугарску започели су активности према предвиђеном плану.

На свим радним тачкама подигнуте су заставе две државе и отпочео је заједнички рад борбених послуга Војске Србије и бугарске армије на припреми ракетно-технич-

ких средстава за гађање, уз контролно-техничке прегледе ракета и ракетних система *нева* и *куб*. Ракетно-техничка батерија радила је „пуним паром“.

Припадници Војске Србије контролисали су свакодневно функционисање свих система. У припреми гађања, командна места и борбене послуге увежбавале су се према предвиђеном алгоритму и пратили реалне циљеве који имитирају лет мета. Дан уочи најважнијег испита, постављене су ракете и проверавана њихова готовост, чиме су испуњени сви технички услови за успешно дејствовање.

Руководилац вежбе генерал-мајор др Миодраг Гордић и командант бригадни генерал Душко Жарковић, задовољни су професионалним радом и залагањем припадника 250. ракетне бригаде, који су наговештавали добре резултате на гађању.

Комбиноване српске послуге на *неви* и *кубу* чинили су претежно припадници који су на вежби „Шабла 2013“ имали ватрено крштење, али су им уз раме биле колеге које су мирис барута ракетних пројектила већ осетиле на претходне две вежбе на обали Црног мора, 2010. и 2011. године, или, како искуснији ракеташаи воле да кажу – „старе коске“.

Један од главних циљева вежбе јесте управо оспособљавање младих припадника, па су тој мисији били посвећени старији, каже генерал Гордић.

– Нема ракеташа без бојног гађања, а није га било од 1989. до 1999, па онда до 2010. године. Наша намера је, а у томе смо успели, да сви дивизиони изврше бојно гађање. Овог пута смо лансирали 12 ракета и све су погодиле циљ, баш као и претходних 21, што је фантастичан резултат. Нама је веома битно да смо довели нове људе, од којих 90 одсто није учествовало у борбеним дејстви-ма 1999. године, а ти млади људи обезбеђују континуитет квалитета – објашњава генерал Гордић и подсећа да је ово гађање само завршни део процеса, „крунски, најважнији“, који траје годинама.

– Завршетком „Шабле 2013“ почињу припреме за нова гађања за која прилику у јединицама ПВО имају само најбољи, а сви имају шансу да својим радом скрену пажњу на себе и заслуже такву привилегију – каже генерал Гордић.

Подизање интероперабилности

Командант вежбе „Шабла 2013“ и 250. ракетне бригаде за ПВД бригадни генерал Душко Жарковић, изражавајући задовољство постигнутим резултатима, истиче да је најзначајније то што се током овог, најсложенијег

вида обуке, наши људи обучавају за реалну ситуацију, гађање циљева у ваздуху.

– На гађању, које је потврдило висок ниво обучености, оцењује се степен оспособљености наших борбених послуга, што је нама неопходно. С обзиром на то да радимо с бугарским колегама, подижемо и ниво интероперабилности и утврђујемо на ком је нивоу наш систем обуке.

Генерал Жарковић, који је ове године први пут у Бугарској обављао дужност команданта вежбе, веома битним оцењује то што је на „Шабли 2013“ потврђена исправност наше опреме и ракета, којих је на три вежбе успешно испалено 33, а истиче и да је значајно скраћено време између две падобранске мете на 15 секунди.

– То ће нам дати јасну слику обучености наших послуга – 30 секунди за две мете. У тих пола минута огледа се комплетан процес обуке који траје месецима – истиче генерал Жарковић.

Говорећи о значају здружене вежбе две војске, домаћин, пуковник Емил Димитров, командант ракетне базе

бугарске ПВО, истиче да је „Шабла 2013“ само још једна од етапа у низу увежбавања започетих 2010. године и да представља продужетак сарадње на обострану корист.

– Овакве вежбе су веома значајне за нас јер смо суседи и могуће да ћемо у будућности чувати један регион, објекат, или зону у заједничким мисијама. Ради наше будуће сарадње, важно је да спознамо шта можемо, а досадашња искуства потврђује да смо у стању да изведемо било коју операцију у заштити ваздушног простора, у региону и у мисијама Уједињених нација – истиче пуковник Димитров.

Непоновљив осећај

Поручник Предраг Мишић, официр за вођење ракета у борбеној послуги 2. ракетног дивизиона на систему *нева*, који је успешно до циља водио прву ракету изнад Црног мора, а затим још две у различите мете, каже да је осећај непоновљив.

– Било је ово моје прво гађање, а осећај је невероватан. Тензија је све време, посебно кад се ради захват, припрема за гађање. Моменат кад ракета полети јесте узбудљив, нарочито у кабини, а уништење циља је врхунац. Тада видите да је све оно што сте досад радили добило смисао – каже Мишић.

Капетан Момчило Милинков на „Шабли 2010“ као поручник Војске Србије обављао је дужност официра за вођење, а сада је командир батерије и руководи извршењем гађања.

– Место официра за вођење је веома захтевно. Смем се усудити да кажем да је то кључни човек за послугу овог ракетног система, а сада сам у саветодавној улози млађим колегама, да их учиним сигурнијим, самопозданијим, што је изузетно битно за један сложен задатак – каже Милинков.

Разводник Драгица Исаковић, оператор на уређају за пријем и пренос података о циљу и радиофониста-планшерица у 1. самоходној ракетној батерији, једина колегиница међу нашим припадницима у *Шабли*, која је први пут на гађању ракетних јединица, каже да ове дане никад неће заборавити.

– Осим невероватних утисака, јер сам први пут била у прилици да будем у саставу послуга које учествују у боје-

вом гађању на реалне циљеве у ваздуху, мој боравак на полигону умногоме ће ми помоћи у даљем раду. Посебно ми је драго што је Војска Србије још једном показала добру обученост због које смо одувек били респектабилна снага – наглашава Драгица.

Провера система

Здружена тактичка вежба „Шабла 2013“ која је успешно реализована трећи пут, осим провере обучености посада ракетних система, омогућила је припадницима двеју војски размену искустава и допринела повећању интероперабилности. Противавионске ракете српског ваздухопловства и противваздухопловне одбране лансиране су с ПВО система бугарске армије, што је конкретан пример принципа заједничког коришћења капацитета – „Shared Defence“.

Такве активности значајно унапређују сарадњу оружаних снага две државе и доприносе изградњи стабилности и безбедности у региону. Организација је у свему протекла у складу с потписаним Техничким споразумом, као и оним што је договорено на техничким конференцијама, а припаднике наше војске на сваком кораку дочекивао је коректан однос домаћина. ■

Владимир ВЈЕШТИЋ
Снимио Јово МАМУЛА